

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai

Kopija
Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai

Į 2021-06-10 Nr. (1.40Mr) 7R-3221

DĖL TEISINGUMO SISTEMOS PLĖTROS PROGRAMOS PROJEKTO

Finansų ministerija, vykdydama nacionalinių plėtros programų portfelio valdytojo funkcijas, kaip jos nustatytos Strateginio valdymo įstatyme, ir vadovaudamasi Strateginio valdymo metodika¹ (toliau – Metodika), įvertino Teisingumo ministerijos pateiktą Teisingumo sistemos plėtros programos projektą (toliau – PP). Finansų ministerija pritaria PP su sąlyga, kad PP bus patikslinta pagal toliau pateiktas kritines pastabas ir pagal galimybes bus atsižvelgta į toliau pateiktas rekomendacinio pobūdžio pastabas

1. Kritinės pastabos

1.1. Problemos „**Nepakankamai veiksminga baudžiamoji politika**“ antrojo lygmens priežastys yra pateiktos pagrindime laisvu tekstu, tačiau nėra konkrečiai suformuluotos ir, atitinkamai, nėra perkeltos į PP tekstą. Siūlome suformuluoti antrojo lygmens priežastis šiai problemai ir užfiksuoti jas ne tik pagrindimo, bet ir PP tekste.

1.2. Viena iš PP nagrinėjamų problemų priežasčių – nepakankama teismų infrastruktūra. Teismų pastatai gali būti perduoti valdyti centralizuotai su tikslu juos atnaujinti (rekonstruoti, pastatyti naujus pastatus ir pan.), panaudojant "Centralizuotai valdomo valstybės nuosavybės turto atnaujinimo priemonę", finansuojamą Turto banko skolintų lėšų, nuomos lėšų bei nereikalingo valstybės turto pardavimo pajamų. Siūlytume vertinant priemonės „**Teismų veiklos sąlygų užtikrinimas, technologijų plėtra**“ įgyvendinimo alternatyvas išnagrinėti ir centralizuoto valdymo galimybes. Prieš tvirtinant šios priemonės aprašą jis turėtų būti pateiktas derinti Finansų ministerijai.

1.3. Pastebėtina, kad priežasties „2.2. Sprendimai negrindžiami įrodymais“ analizė yra gana silpna, nėra pagrįsta objektyviais duomenimis bei tyrimais ar vertinimais. Neaiškus ryšys tarp numatomo teisinio reguliavimo poveikio (*ex ante*) vertinimo, už kurio koordinavimą atsakinga

¹ Patvirtintos 2021 m. balandžio 28 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 292 „Dėl Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 4 straipsnio 3 ir 5 dalių, 7 straipsnio 1 ir 4 dalių ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 14-1 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo“.

Vyriausybė, ir galiojančio teisinio reguliavimo poveikio (*ex post*) vertinimo, už kurio koordinavimą atsakinga Teisingumo ministerija. Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija, įgyvendindama projektą „Įrodymais grįstos politikos formavimas ir politikos vertinimas Vyriausybės strateginės analizės centre“, 2021 m. gegužės mėn. pateikė ataskaitos projektą, kuriame daroma išvada, kad teisinio reguliavimo *ex post* vertinimų koordinavimas turėtų būti patikėtas Vyriausybės kanceliarijai arba VŠĮ Vyriausybės strateginės analizės centrui. Be to, kelia abejonių su šia priežastimi susietos priemonės rezultato rodiklis „Suplanuotų atlikti *ex post* vertinimų dėl priimtų galimo didesnio poveikio įstatymų, dalis nuo bendro tokių įstatymų skaičiaus per metus (proc.)“. Atsižvelgdami į tai, siūlome III skyriuje „Priemonių sąrašas“ nurodyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliariją kaip priemonės **Įveikinti galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą** planavime ir įgyvendinime dalyvaujančią instituciją.

1.4. III skyriuje „Priemonių sąrašas“ kai kurių siūlomų rodiklių pradinės reikšmės paremtos pasenusiais duomenimis arba atrodo nelogiškos (konkretūs tikslintini rodikliai pažymėti PP tekste komentarais ir pateikti elektroniniu paštu). Prieš teikiant PP tvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, atitinkami rodikliai turi būti patikslinti.

1.5. III skyriuje „Priemonių sąrašas“ yra keli smulkūs pildymo instrukcijos pažeidimai:

- kaip dalyvaujanti institucija yra nurodyta Teisėjų taryba, nors pagal pildymo instrukciją gali būti įtraukiamos tik ministerijos ir kiti asignavimų valdytojai;
- prie priemonių Nr. 11, Nr. 12 ir Nr. 13 Nacionalinio pažangos plano 8.1 uždavinys yra nurodytas ir trečiajame, ir ketvirtajame stulpelyje – toks dubliavimas nėra galimas;

prašome pakoreguoti PP tekstą, pašalinant nurodytus pažeidimus.

2. Rekomendacinio pobūdžio pastabos

2.1. Norėtume pažymėti, kad dažna kai kurių teisės aktų kaita yra (gali būti) susijusi su objektyviai svarbiomis ir svariomis priežastimis, pvz., su (a) intensyvia visuomeninių-teisinių santykių raida, (b) atitinkamų visuomeninių-teisinių santykių (pvz., mokesčių teisinių santykių) sudėtingumu, (c) politinės valios pokyčiais ir dėl to priimamais sprendimais (pvz., dėl apmokestinimo), (d) ES teisės aktų perkėlimu į nacionalinę teisę, ES teisingumo teismo sprendimų įgyvendinimu, (e) kitomis svarbiomis priežastimis, todėl manome, kad dažnos atitinkamų įstatymų pataisos pačios savaime nebūtinai yra ydingos ar, juo labiau, reiškiančios tik atitinkamo teisinio reglamentavimo trūkumus, netikslumus, spragas. Dėl šių priežasčių iš dalies nepritariame šioms, nuostatom: „*kai kurie įstatymai (nekalbant apie kodeksus) buvo keičiami apie šimtą (pvz., Valstybinio socialinio draudimo įstatymas – 102, Valstybės tarnybos įstatymas – 98, Socialinio draudimo pensijų – 84) ar keliasdešimt kartų (Mokesčių administravimo įstatymas – 44, Akcinių bendrovių įstatymas – 43, Statybos įstatymas – 42, Energetikos įstatymas – 39). Dažnas teisės aktų keitimas kai kuriais atvejais nulemtas nepakankama priimtų teisės aktų kokybe ir poreikiu taisyti paaiškėjusias klaidas ar teisinio reguliavimo trūkumus, taip pat liudija apie nepakankamai išsamiai apsvaistytas ar išdiskutuotas teisinio reguliavimo alternatyvas, sprendimų priėmimą deramai neįvertinus siūlomų pakeitimų sisteminiu požiūriu, nesiremiant įrodymais, išankstinio teisėkūros planavimo trūkumus*“. Manome, kad pateiktos nuorodos į konkrečius, dažnai keičiamus, Lietuvos Respublikos įstatymus yra neįtikinamos ir dėl šios priežasties siūlome apsvaistyti, ar tokios nuorodos neturėtų būti išbrauktos arba pakeistos bendresnio pobūdžio nuostatomis.

2.2. Finansų ministerija išanalizavo PP pažangos priemonių sąrašą ir įvertino riziką, kad į pažangos priemonių apimtį gali būti įtrauktos tęstinės ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų veiklos. Rizikos vertinimo rezultatą pateikiame žemiau esančioje lentelėje; prašome į ją atsižvelgti rengiant šių priemonių aprašus.

Priemonės numeris	Rizikos lygmuo
3, 5, 9	Nedidelė rizika
1, 2, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13	Vidutinė rizika

2.3. Redakcinio pobūdžio pastabos, pasiūlymai formuluočių tobulinimui bei komentarai aukščiau išdėstytoms pastaboms buvo pateikti elektroniniu paštu arturas.dembskis@tm.lt.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos finansų ministerija 288601650, Lukiškių g. 2, 01512 Vilnius, Lietuva
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL TEISINGUMO SISTEMOS PLĖTROS PROGRAMOS PROJEKTO
Dokumento registracijos data ir numeris	2021-07-20 Nr. ((24.43Mr)-5K-2110761)-6K-2104435
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2021-07-20 Nr. 6R-8593
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Lietuvos Respublikos finansų ministerija , Lietuvos Respublikos finansų ministerija, į.k.288601650 LT", sertifikatas galioja nuo 2019-02-28 16:28:06 iki 2022-02-27 16:28:06 "Pasirašymas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT" išduotą sertifikatą "VAIDA ČESNULEVIČIŪTĖ, Lietuvos Respublikos finansų ministerija LT", sertifikatas galioja nuo 2021-04-22 07:42:19 iki 2024-04-21 07:42:19 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, į.k. 188604955 LT", sertifikatas galioja nuo 2019-09-25 15:37:33 iki 2022-09-24 15:37:33
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Sekasoft:AIS:EDVS:1.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. META-INF/signatures/aissignatures0.xml#SignatureElem_0: Electronic signature (or seal) is not qualified, since signer certificate (subject: VAIDA ČESNULEVIČIŪTĖ, valid from: 2021-04-22 07:42:19) is not qualified.
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2021-07-20 16:33:00 Dokumentų valdymo sistema Avilys